

Til våre naboer!

Informasjonsskriv vedrørende sikkerhet og miljø,
i tilfelle en ulykke skulle inntreffe

Til våre naboer!

Brødr. Sunde as ønsker å ha et godt forhold til våre naboer og vil informere om hva vi driver med. Ikke minst i forhold til sikkerhet og hvordan du skal opptre om noe uforutsett skulle skje. Det er ikke fordi risikoen for ulykker og utslipp har økt. Tvert imot fører vårt kontinuerlige arbeid innen sikkerhet og miljø til at området stadig blir bedre og tryggere.

Sunde prioriterer arbeid med helse, miljø og sikkerhet meget høyt. Vi omfattes av en rekke lover og forskrifter, og myndighetene fører jevnlig tilsyn med oss. Gjennom risikovurderinger, treffes tiltak for å forhindre ulykker, og faren for at noe skal skje er liten. Men skulle ulykken være ute, vil vi i samarbeid med brannvesenet og andre ressurser arbeide for at skadeomfanget blir så lite som mulig. Og som nabo vil vi at du skal føle deg trygg på at vi har tatt våre forholdsregler. Hensikten med denne informasjonen er å gi våre naboer informasjon om de stoffer og situasjoner som kan representere en fare ved uforutsette hendelser på vårt fabrikkområde. Informasjonen er i tråd med myndighetenes pålegg om hva vi plikter å gjøre. En trygg bedrift og et trygt og godt naboforhold er i alles interesse, også vår. Kort sagt satser vi på å være en god nabo.

Med vennlig hilsen

Brødr. Sunde as

Postboks 8115, Spjelkavik, 6022 ÅLESUND

Tel.: +47 70 17 70 00

E-post: norway@sundolitt.com

www.sundolitt.no

Informasjonsansvarlige:

Rolf Fagervoll

Direktør

Asle Myklebust

Produksjonssjef Polymer

Sundes industriområde ligger innerst i Spjelkavikbukta. Her produseres Sundolitt, hvit isolasjon som de fleste kjenner, samt Sunpack emballasje. Sunde-gruppen har 20 slike fabrikker i Norge og Europa forøvrig. Alle fabrikkene forsynes med råstoff som framstilles her i Spjelkavik. Råstoffet kalles ekspanderbar polystyren, små lette plastperler med varemerke Sunde EPS.

Virksomheten opptre i tråd med forskrift om «Tiltak for å avverge og begrense skadevirkningene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer», den såkalte Storulykkeforskriften. Denne krever bl.a. at det sendes inn en sikkerhetsrapport til myndighetene. Denne revideres med jevne mellomrom og vil bli revidert i løpet av 2017.

De viktigste stoffene som kan bidra til en storulykke er:

Styren monomer – med kjemisk formel C_8H_8

Dette er en blank væske framstilt av olje, litt lettere enn vann og med en søtlig lukt som kjennes igjen fra hobbylim og polyester/glassfiber. Brukes også til reparasjon av plastbåter, finnes i en del malingstyper, etc. Styren er brennbar, og dampen er tyngre enn luft. Styren i vann kan være giftig for vannorganismer. Selv ørsmå konsentrasjoner av styren kan man merke, og luftgrensen 0.1 ppm (0,1 del styren per. million deler luft) ligger langt under farenivået for mennesker. Større konsentrasjoner av styren påvirker slimhinnene i øyne og åndedretsorganer på en ubehagelig måte. Snue og tårer kan forekomme. Men fremdeles kan konsentrasjonen være under anbefalte grenseverdier, som er 25 ppm (parts per million). Langvarig høy eksponering kan gi mer varige skader. Skulle det forekomme utslipp, må man regne med en del lukt i omgivelsene, men dersom man følger rådene i denne brosjyren skal man være på den sikre siden.

Pentan C_5H_{12}

De fleste har et forhold til propan eller butan, som tilhører gruppen alkaner. Pentan er også et alkan, bare litt tyngre. Pentan er vanligvis ikke noe problem for omgivelsene, det lukter svakt og blander seg fort med luft. Større konsentrasjoner kan gi en lett berusende effekt. Pentan er derimot ekstremt brannfarlig. Det mest nærliggende å sammenligne pentan med er bensin.

Organiske peroksider

Inneholder både oksygen og brennbart materiale, som gjør at de forbrenner raskt. Korrekt lagret er peroksider stabile. Men ved forhøyet temperatur, for eksempel en brann i omgivelsene, vil de kunne bidra til enda kraftigere brann eller eksplosjon. Det er strenge krav til bruk og oppbevaring av organiske peroksider.

Hva med miljøet?

Råstoffproduksjonen er sertifisert iht. ISO 9001 / 14001, som er kvalitets- og miljøstandarder. Sunde har utslippsgrenser for styren og pentan til luft, fastsatt av Miljødirektoratet og har installert et renseanlegg for å imøtekomme disse. Selv i normal drift kan det, på grunn av den lave luktgrensen for styren, av og til være tendenser til lukt, uten at noe er galt.

Sundolitt kan også lages som selvslukkende isolasjon. I den tysktalende del av Europa og hos enkelte andre kunder er det et krav at Sundolitt, og tilsvarende varer, skal være selvslukkende. Dette innebærer at vi i Spjelkavik må lage råvarer til de av våre fabrikker som leverer Sundolitt til denne delen av Europa. Denne råvaren selges under navnet Sunde EPS SE. Tidligere inneholdt selvslukkende isolasjon flammehemmeren HBCDD, som siden 2015 er erstattet med en annen miljøvennlig flammehemmer.

Hvilke hendelser kan berøre omgivelsene?

Ingen virksomhet er forsånt fra uhell, uansett hvor høyt sikkerheten prioriteres. Risikoen for storulykker ved Brødr. Sunde er knyttet til lagring og bruk av stoffene styren pentan, og organiske peroksider.

Utslipp fra tankanlegget

Bedriften har eget tankanlegg for lagring av styren og pentan. Rundt tankene er det bygget oppsamlingskummer for å hindre utslipp til omgivelsene hvis det skulle oppstå lekkasjer. Styren og pentan blir hovedsakelig levert med tankbåt. Luften som fortreges fra landtankene ved lossing av styren blir ført tilbake til tankene i båten gjennom en egen rørledning. Pentantanken har installert flytetopp som hindrer avdamping. Skulle flere sikkerhetssystemer svikte samtidig og en større lekkasje til sjø oppstå, vil omfanget kunne avgrenses i samarbeid med brannvesenet og andre eksterne ressurser. Men man må nok regne med en god del lukt i omgivelsene.

Brann i tankanlegget eller i rørledninger og anleggsdeler som fører styren og pentan

En brann som oppstår er nødvendigvis ikke katastrofal. En rekke tiltak vil kunne iverksettes for å bekjempe brannen. Det finnes mye beredskapsmaterieell på fabrikkområdet. Brannslukkere og slangeposter finnes både inne i bygningene og ute på området. En sjøvannspumpe kan benyttes til brannslukking og nedkjøling av tankanlegget. Det er lagret en betydelig mengde skumvæske som blandet med vann har god effekt på oljebrenner. Sunde eier også en skumkanon som drives og vedlikeholdes av brannvesenet.

Det skal særdeles mye til før en brann blir såpass omfattende at den representerer en fare for omgivelsene. Men det vil utvilsomt bli stor røykutvikling og trolig lukt.

Brann i lagerbygninger

I flere av bygningene lagres ferdig isolasjon, emballasje eller råstoff til disse produktene. Skulle det oppstå en brann i et lager, vil slukkeanlegget løses ut automatisk, samtidig som brannvesenet får alarm. Spredningsrisikoen mot bebyggelsen er liten. Men brannen vil utvikle høye temperaturer, og det kan oppstå intens svart røyk.

Brann i peroksider

Tar det fyr i peroksidlageret, forventes stor varme- og røykutvikling. Dette fordi oksygen frigjøres og bidrar til å forsterke forbrenningen. Men branngassene vil ikke være noe problem for omgivelsene, og den lagrede mengden er langt mindre enn styren og pentan.

Beredskap og varsling

Brødr. Sunde as har et eget industrivern, som har spesialopplæring og øver regelmessig.

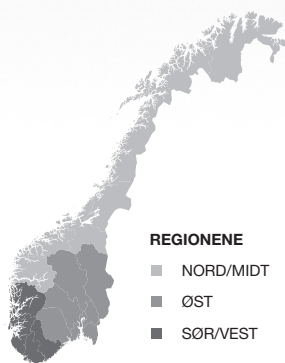
Utenom ordinær arbeidstid og i helger er det skiftpersonell som tar imot brannvesenet. Dersom det er driftstans på anlegget, vil nøkkelpersonell i bedriften bli varslet ved hendelser på fabrikkområdet. Det er et tett samarbeid mellom bedriften, politiet og den lokale brann- og redningstjeneste.

Skulle alarmen gå, trer industrivernet i funksjon og sørger for sikkerhetstiltak inntil den eksterne redningstjenesten er på plass. Politiet vil om nødvendig sørge for at naboer og andre i nærområdet blir varslet i samarbeid med Ålesund kommune. Politiet vil iverksette evakuering i samarbeid med Ålesund kommune dersom dette er nødvendig. Aksjonsplanene som er utarbeidet omfatter varsling, mobilisering og bekjempelse av brann og eventuelle utslipp. Skoler, barnehager og institusjoner utenfor evakueringssonen er kartlagt og vil bli varslet av kommunen. Sunde har ansvar for at allmennheten blir varslet, dette i samarbeid med Ålesund kommune og 110-sentralen. Politiet, Sunde og Ålesund kommune vil i samarbeid vurdere om det er aktuelt å bruke høytaleranlegg og andre muligheter for å spre informasjon til publikum på kjøpesentra på Moa.

Viser det seg å være en alvorlig ulykke har også politiet eller Ålesund kommune mulighet til å bryte inn i NRK P1s sending for å varsle. Lytt derfor på radio.

Hva skal du gjøre?

Har du mistanke om at noe er galt bør du ta kontakt med bedriften på telefon 70 17 70 00. Ved en brann skal du ta som utgangspunkt i at røyken er giftig inntil annen informasjon foreligger. Lukk vinduer og luftventiler. Sørg for at du holder deg innendørs dersom ingen annen beskjed er gitt. Lytt på P1 eller annen lokal radio for eventuelle nærmere informasjon. Er du utendørs bør du være oppmerksom på vindretning og bevege deg vekk fra det området røyken vil drive. Hold deg på god avstand fra bedriften, bevar farten og rett deg alltid etter redningstjenestens instruksjoner.

Brødr. Sunde as

P.b. 8115, Spjelkavik
6022 Ålesund
Telefon: 70 17 70 00
Telefax: 70 14 34 10
e-post: norway@sundolitt.com

www.sundolitt.no

